

न्यायसंग्रह (फोल्डर नं. ००१४४६)

मुख्य टाइटल

प्रकाशककी ओर से

समर्पण

न्यायसंग्रह का एक अनूठा विवेचन

संदर्भग्रन्थसूची

प्रेरणा-स्रोत

न्यायसंग्रह – एक अध्ययन

विषयानुक्रमणिका

प्रथमो वक्षस्कारः

न्यायः-१ स्वं रूपं शब्दस्याशब्दसंज्ञा-----	३
न्यायः-२ सुसर्वाद्धदिकशब्देभ्यो जनपदस्य-----	७
न्यायः-३ ऋतोर्वृद्धिमद्विधावयवेभ्यः-----	१०
न्यायः-४ स्वरस्य ह्रस्वदीर्घप्लुताः-----	१२
न्यायः-५ आद्यन्तवेदकस्मिन्-----	१४
न्यायः-६ प्रकृतिवदनुकरणम्-----	२०
न्यायः-७ एकदेशविकृतमनन्यवत्-----	२२
न्यायः-८ भूतपूर्वकस्तद्वदुपचारः-----	२६
न्यायः-९ भाविनि भूतवदुपचारः-----	२९
न्यायः-१० यथासङ्ख्यमनुदेशः समानम्-----	३१
न्यायः-११ विवक्षातः कारकाणि-----	३४
न्यायः-१२ अपेक्षातोधिकारः-----	३६
न्यायः-१३ अर्थवशाद् विभक्तिपरिणामः-----	४०
न्यायः-१४ अर्थवद्ग्रहणे नानर्थकस्य-----	४२
न्यायः-१५ लक्षणप्रतिपदोक्तयोः प्रतिपदोक्तस्यैव ग्रहणम्-----	४६
न्यायः-१६ नामग्रहणे लिङ्गविशिष्टस्यापि-----	४९
न्यायः-१७ प्रकृतिग्रहणे यद्बलुबन्तस्यापि-----	५१
न्यायः-१८ तिवा शवानुबन्धेन निर्दिष्टं यद्गणेन च...-----	५३
न्यायः-१९ सन्निपातलक्षणो विधिरनिमित्तं तद्विघातस्य-----	५७
न्यायः-२० असिद्धं बहिरङ्गमन्तरङ्गे-----	५९
न्यायः-२१ न स्वरानन्तर्ये-----	६४
न्यायः-२२ गौणमुख्ययोर्मुख्ये कार्यसम्प्रत्ययः-----	६८
न्यायः-२३ कृत्रिमाकृत्रियमोः कृत्रिमे-----	७३
न्यायः-२४ क्वचिदुभयगतिः-----	७६

न्यायः-२५ सिद्धे सत्यारम्भो नियमार्थः-----	७७
न्यायः-२६ धातोः स्वरूपग्रहणे तत्प्रत्यये कार्यविज्ञानम्-----	७८
न्यायः-२७ नञुक्तं तत्सदृशे-----	८१
न्यायः-२८ उक्तार्थानामप्रयोगः-----	८३
न्यायः-२९ निमित्ताभावे नैमित्तिकस्याप्यभावः-----	८४
न्यायः-३० सन्नियोगशिष्टानामेकापायेन्तरस्याप्यपायः-----	८८
न्यायः-३१ नान्वीचीयमाननिवृत्तौ तु प्रधानस्य-----	९१
न्यायः-३२ निरनुबन्धग्रहणं च सानुबन्धकस्य-----	९३
न्यायः-३३ एकानुबन्धग्रहणे न द्वयनुबन्धकस्य-----	९५
न्यायः-३४ नानुबन्धकृतान्यसारूप्यानेकस्वरत्वानेकवर्णत्वानि-----	९६
न्यायः-३५ समासान्तागमसंज्ञाज्ञापकगणनञ्निदिष्टान्यनित्यानि-----	१०२
न्यायः-३६ पूर्वपवादा अनन्तरान् विधीन् बाधन्ते नोत्तरान्-----	१०७
न्यायः-३७ मध्येपवादाः पूर्वान् विधीन् बाधन्ते नोत्तरान्-----	१०९
न्यायः-३८ यं विधिं प्रत्युपदेशोर्नर्थकः स विधीर्बाध्यते-----	११०
न्यायः-३९ यस्य तु विधिर्निमित्तमस्ति नासौ विधीर्बाध्यते-----	११०
न्यायः-४० येन नाप्राप्ते यो विधिरारभ्यते स तस्यैव बाधकः-----	११२
न्यायः-४१ बलवन्नित्यमनित्यात्-----	११६
न्यायः-४२ अन्तरङ्गं बहिरङ्गात्-----	११८
न्यायः-४३ निरवकाशं सावकाशात्-----	१२०
न्यायः-४४ वार्णात्प्राकृतम्-----	१२१
न्यायः-४५ य्वृद् य्वृदाश्रयं च-----	१२३
न्यायः-४६ उपपदविभक्तेः कारकविभक्तिः ।-----	१२४
न्यायः-४७ लुबन्तरङ्गेभ्यः-----	१२६
न्यायः-४८ सर्वेभ्यो लोपः-----	१२८
न्यायः-४९ लोपात्स्वरादेशः-----	१३०
न्यायः-५० आदेशादागमः-----	१३१
न्यायः-५१ आगमात्सर्वादेशः-----	१३२
न्यायः-५२ परान्नित्यम्-----	१३४
न्यायः-५३ नित्यादन्तरङ्गम्-----	१३६
न्यायः-५४ अन्तरङ्गाच्चानवकाशम्-----	१३८
न्यायः-५५ उत्सर्गादपवादः-----	१३९
न्यायः-५६ अपवादात् क्वचिदुत्सर्गोपि-----	१४०
न्यायः-५७ नानिष्ठार्था शास्त्रप्रवृत्तिः-----	१४०

द्वितीयो वक्षस्कारः

न्यायः-५८ प्रकृतिग्रहणे स्वार्थिकप्रत्ययान्तानामपि ग्रहणम्-----	१४५
---	-----

न्यायः-५९ प्रत्ययाप्रत्ययोः प्रत्ययस्यैव -----	१५१
न्यायः-६० अदाचनदाचोरनदादेरेव -----	१५३
न्यायः-६१ प्राकरणिकाप्राकरणिकयोः प्रकारणिकस्यैव -----	१५५
न्यायः-६२ निरनुबन्धग्रहणे सामान्येन -----	१६०
न्यायः-६३ साहचर्यात् सदृशस्यैव-----	१६१
न्यायः-६४ वर्णग्रहणे जातिग्रहणम् -----	१६६
न्यायः-६५ वर्णकदेशोपि वर्णग्रहणेन गृह्यते-----	१७२
न्यायः-६६ तन्मध्यपतितस्तद्ग्रहणेन गृह्यते-----	१७६
न्यायः-६७ आगमा यद्गुणीभूतास्तद्ग्रहणेन गृह्यन्ते-----	१७७
न्यायः-६८ स्वाङ्गमव्यवधायि-----	१८२
न्यायः-६९ उपसर्गो न व्यवधायी-----	१८८
न्यायः-७० येन नाव्यवधानं तेन व्यवहितेपि स्यात्-----	१९०
न्यायः-७१ ऋकारापदिष्टं कार्यं लृकारस्यापि -----	१९४
न्यायः-७२ सकारापदिष्टं कार्यं तदादेशस्य शकारस्यापि -----	१९५
न्यायः-७३ ह्रस्वदीर्घापदिष्टं कार्यं न प्लुतस्य-----	१९९
न्यायः-७४ संज्ञोत्तरपदाधिकारे प्रत्ययग्रहणे प्रत्ययमात्रस्यैव ग्रहणं न तदन्तस्य-----	२०१
न्यायः-७५ ग्रहणवता नाम्ना न तदन्तविधिः-----	२०८
न्यायः-७६ अनिनस्मन्ग्रहणान्यर्थवतानर्थकेन च तदन्तविधिं प्रयोजयन्ति-----	२१८
न्यायः-७७ गामादग्रहणेष्वविशेषः-----	२२१
न्यायः-७८ श्रुतामितयोः श्रौतो विधिर्बलीयान्-----	२२५
न्यायः-७९ अन्तरङ्गानपि विधीन् यबादेशो बाधते-----	२३०
न्यायः-८० सकृद्गते स्पृष्टं यद्वाधितं तद्वाधितमेव -----	२३२
न्यायः-८१ द्वित्वे सति पूर्वस्य विकारेषु बाधको न बाधकः-----	२३६
न्यायः-८२ कृतेन्यस्मिन् धातुप्रत्ययकार्ये पश्चाद्द्विस्तद्वाध्योत् च-----	२३७
न्यायः-८३ पूर्वं पूर्वोत्तरपदयोः कार्यं कार्यं पश्चात्सन्धिकार्यम्-----	२४०
न्यायः-८४ संज्ञा न संज्ञान्तरबाधिका-----	२४५
न्यायः-८५ सापेक्षमसमर्थम्-----	२५०
न्यायः-८६ प्रधानस्य तु सापेक्षत्वेपि समासः-----	२५१
न्यायः-८७ तद्वितीयो भावप्रत्ययः सापेक्षादपि-----	२५३
न्यायः-८८ गतिकारकइस्युक्तानां विभक्त्यन्तानामेव कृन्दन्तैर्विभक्त्युत्पत्तेः...-----	२५४
न्यायः-८९ समासतद्धितानां वृत्तिर्विकल्पेन वृत्तिविषये च नित्यैवापवाद्गृत्तिः-----	२५७
न्यायः-९० एकशब्दस्यासङ्ख्यात्वं क्वचित्-----	२६०
न्यायः-९१ आदशभ्यः सङ्ख्या सङ्ख्येये वर्तते न सङ्ख्याने-----	२६२
न्यायः-९२ णौ यत्कृतं तत्सर्वं स्थानविद्भवति-----	२६५
न्यायः-९३ द्विर्बद्धं सुबद्धं भवति-----	२६८

न्यायः-१४ आत्मनेपदमनित्यम् -----	२६९
न्यायः-१५ क्विपि व्यञ्जनकार्यमनित्यम् -----	२७१
न्यायः-१६ स्थानविद्भावपुंवद्भावैकशेषद्वन्द्वैकत्वदीर्घत्वान्यनित्यानि -----	२७४
न्यायः-१७ अनित्यो णिच्युरादीनाम्-----	२७९
न्यायः-१८ णिलोपोप्यनित्यः-----	२८१
न्यायः-१९ णिचसंनियोगे एव चुरादीनामदन्तता -----	२८२
न्यायः-१०० धावोनेकार्थाः-----	२८६
न्यायः-१०१ गत्यर्था ज्ञानार्थाः-----	२८८
न्यायः-१०२ नाम्नां व्युत्पत्तिरिव्यवस्थिता-----	२८९
न्यायः-१०३ उणादयोव्युत्पत्तानि नामानि -----	२९२
न्यायः-१०४ शुद्धधातूनामकृत्रिमं रूपम्-----	२९५
न्यायः-१०५ क्विबन्ता धातुत्वं नोज्झन्ति शब्दत्वं च प्रतिपद्यन्ते -----	२९६
न्यायः-१०६ उभयस्थाननिष्पन्नोन्यतरव्यपदेशभाक्-----	२९९
न्यायः-१०७ अवयवे कृतं लिङ्गसमुदायमपि विशिनष्टि चेतं समुदायं सोवयवो...-----	३०३
न्यायः-१०८ येन धातुना युक्ताः प्रादयस्तं प्रत्येवोपसर्गसंज्ञा -----	३०४
न्यायः-१०९ त्रोपसर्गत्वं न संभवति तत्रोपसर्गशब्देन प्रादयो लक्ष्यन्ते...-----	३०५
न्यायः-११० शीलादिप्रत्ययेषु नासरूपोत्सर्गविधिः-----	३०७
न्यायः-१११ त्यादिष्वन्योन्यं नासरूपोत्सर्गविधिः-----	३०९
न्यायः-११२ स्त्रीखलना अलो बाधकाः स्त्रियाः खलनौ -----	३११
न्यायः-११३ यावत् संभवस्तावद्विधिः-----	३१३
न्यायः-११४ संभवे व्यभिचारे च विशेषणमर्थवत् -----	३१५
न्यायः-११५ सर्वं वाक्यं सावधारणम्-----	३१६
न्यायः-११६ परार्थं प्रयुज्यमानः शब्दो वतमन्तरेणापि वदर्थं गमयति-----	३१८
न्यायः-११७ द्वौ नञौ प्रकृतमर्थं गमयतः -----	३१९
न्यायः-११८ चकारो यस्मात्परस्तत्सजातीयमेव समुच्चिनोति-----	३२०
न्यायः-११९ चानुकृष्टं नानुवर्तते -----	३२२
न्यायः-१२० चानुकृष्टेन न यथासङ्ख्यम्-----	३२३
न्यायः-१२१ व्याख्यातो विशेषार्थप्रतिपत्तिः-----	३२५
न्यायः-१२२ यत्रान्यत्क्रियापदं न श्रूयते तत्रास्तिर्भवन्तीपरः प्रयुज्यते -----	३२७
तृतीयो वक्षस्कारः-----	
न्यायः-१२३ यदुपाधेर्विभाषा तदुपाधेः प्रतिषेधः-----	३३०
न्यायः-१२४ यस्य येनाभिसम्बन्धो दूरस्थस्यापि तेन सः -----	३३१
न्यायः-१२५ येन विना यन्न भवति तत्तस्यानिमित्तस्यापि निमित्तम् -----	३३२
न्यायः-१२६ नामग्रहणे प्रायेणोपसर्गस्य न ग्रहणम्-----	३३३
न्यायः-१२७ सामान्यातिदेशे विशेषस्य नातिदेशः-----	३३४

न्यायः-१२८ सर्वत्रापि विशेषण सामान्यं बाध्यते, न तु सामान्येन विशेषः -----	३३५
न्यायः-१२९ डित्त्वेन कित्त्वं बाध्यते -----	३३७
न्यायः-१३० परादन्तरङ्गं बलीयः -----	३४०
न्यायः-१३१ प्रत्ययलोपेपि प्रत्ययलक्षणं कार्यं विज्ञायते -----	३४१
न्यायः-१३२ विधिनियमयोर्विधिरेव ज्यायान् -----	३४२
न्यायः-१३३ अनन्तरस्यैव विधिर्निषेधो वा -----	३४३
न्यायः-१३४ पर्जन्यवल्लक्षणप्रवृत्तिः -----	३४४
न्यायः-१३५ न केवला प्रकृतिः प्रयोक्तव्या -----	३४६
न्यायः-१३६ क्विबर्थं प्रकृतिरेवाह -----	३४८
न्यायः-१३७ द्वन्द्वात्परः प्रत्येकमभिसम्बध्यते -----	३५०
न्यायः-१३८ विचित्राः शब्दशक्तयः -----	३५१
न्यायः-१३९ किं हि वचनान्न भवति -----	३५३
न्यायः-१४० न्यायाः स्थविरयष्टिप्रायाः -----	३५५
चतुर्थो वक्षस्कारः	
न्यायः-१४१ शिष्टनामनिष्पत्तिप्रयोगधातूनां सौत्रत्वाल्लक्ष्यानुरोधाद्वा सिद्धिः -----	३५८